

عنوان مقاله:

تداوم اندیشه های مرجئه در برخی از فرقه های اسلامی

محل انتشار:

فصلنامه فلسفه دین، دوره 10، شماره 1 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

شهاب الدین وحیدی مهرجردی - استادیار دانشگاه ادیان و مذاهب، قم

خلاصه مقاله:

مسئله اصلی تفکر و اندیشه اسلامی و انشعاب های فرقه ای مسلمانان در قرون نخست هجری، مفهوم ایمان و مباحث پیرامون آن بود. تفکر ارجاء نیز یکی از گرایش های فکری بود که در نیمه دوم قرن اول هجری، از سوی حسن بن محمد حنفیه، در شهر کوفه مطرح شد. فرقه مرجئه، به دنبال عقیده افراطی و تند خوارج در باب مرتکب کبیره و حکم به کافر بودن آن ها، با این نظریه که عمل هیچ نقش و تاثیری در ایمان انسان ندارد، شکل گرفت. آنان بر این باور بودند که «تا کفر شخصی ثابت نشود، او مومن است» ولو اینکه گناه کبیره انجام دهد؛ زیرا: لا تضر مع الایمان معصیه کما لا تنفع مع الکفر طاعه و مرتکب کبیره باید امید به بخشش خداوند داشته باشد و قضاوت در مورد چنین افرادی را باید تا روز قیامت به تاخیر انداخت و به خدا واگذار کرد. ایمان صرف اعتقاد قلبی و یا اقرار زبانی است و برای سعادت و رستگاری احتیاجی به عمل نیست. اطاعت از امام، خلیفه و حتی حاکم فاجر و اقامه جماعت به امامت آنها حتی اگر مرتکب کبیره شوند، جایز است. در نظر آنان، حوزه عمل از ماهیت ایمان خارج است. این تفکرات در برهه ای از زمان رواج پیدا کرد و طرفدارانی را به سوی خود کشاند. امروزه، اگرچه نامی از مرجئه نیست، برخی تفکرات آنها که تفکرات اباحیگری می باشد، همچنان ادامه دارد و به تبلیغ و ترویج آن پرداخته می شود. در این پژوهش برآنیم به بیان چنین تفکرات ارجائی که ادامه یافته پیردازیم.

کلمات کلیدی:

مرجئه، ایمان، عمل، اباحیگری، اهل حق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1741272>

